

iisd | Reporting Services

Dünya Su Forumu Bülteni

5. Dünya Su Forumu Günlük Raporu

5. Dünya Su Forumu Sekreteryası ve Uluslararası Sürdürülebilirlik Gelişme Enstitüsü işbirliği ile yayınlanmıştır

ELEKTRONİK ORTAMDA [HTTP://WWW.IISD.CA/YMB/WATER/WORLDWATER5/](http://www.iisd.ca/ymb/water/worldwater5/)
YAYIN #5, CİLT 82, NUMARA 20, CUMARTESİ, 21 MART 2009

5th WORLD WATER FORUM
İSTANBUL 2009

5. DÜNYA SU FORUMU ANA NOKTALARI: 20 MART 2009 CUMA

Cuma günü, politik süreç oturumu sabah saatlerinde bakanlar, milletvekilleri ve yerel makamlar arasındaki yüksek düzeyli üçlü konuşma, öğleden sonra ise Bakanlar Konferansı açılışı ile devam etti. Asya Pasifik bölgesi oturumu ile bölgesel oturum sonuçlandı. Katılımcılar “su kaynaklarının yönetimi ve korunması” ve “eğitim, bilgi ve kapasite geliştirme” tematik oturumlarına katılmaya devam ettiler. Gençlik delegeleri Gençlik Forumu kapanış törenine katıldılar.

Soldan-Sağa: Oktay Tabasaran, 5. Dünya Su Forumu Genel Sekreteri ve Ahmet Mete Saatçı, 5. Dünya Su Forumu Genel Sekreter Yardımcısı

Soldan-Sağa: Ahmet Mete Saatçı, 5. Dünya Su Forumu Genel Sekreter Yardımcısı; Sumru Noyan, 5. Dünya Forumu Bakanlar Süreci Başkanı; Veysel Eroğlu, Türkiye Çevre ve Orman Bakanı; Jacques Diouf, BM Tarım ve Gıda Örgütü (TGO) Genel Müdürü; ve Loïc Fauchon, DSK Başkanı

POLİTİK SÜREÇ

BAKANLAR KONFERANSI AÇILIŞI: Bakanlar konferansının oturum başkanı Sumru Noyan oturumu açtı. Sayın Noyan Forumun ana sonuçlarının İstanbul Bakanlar Deklarasyonu (İBD) ve İstanbul Su Konsensusu (İSK) olacağını belirtti. 5. Dünya Su Forumu Genel Sekreter Yardımcısı Ahmet Mete Saatçı, Dünya Su Konseyi Başkanı Loïc Fauchon, BM Gıda ve Tarım Organizasyonu Direktörü Jacques Diouf, Türkiye Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu Forum'a katılan bakanları karşıladılar ve bakanlara toplu olarak küresel su sorunlarını çözümlenmekle yükümlü olduklarını hatırlattılar.

Sınır aşan sularla ilgili işbirliği konusunda Suriye katılımcısı, Türkiye, Irak ve Suriye'yi sınır aşan suların paylaşımı ile ilgili olarak makul görüşmeler yapmaya davet etti. Kazakistan sınır aşan sular konusunda Aral havzasındaki olumlu işbirliği gelişmelerini anlattı. Macaristan ve Çek Cumhuriyeti katılımcıları ise Tuna nehri havzasındaki durumu bölgesel su işbirliğine örnek olarak gösterdiler.

Macaristan'dan bir bakan finansmanın son derecede önemli olduğunu vurguladı. Bu bağlamda Macaristan bakanı hem finansal krizi çözmek hem de herkese su ve sanitasyon temin etmek için “yeni bir yeşil inisiyatif”in başlatılmasını teklif etti. Diğer katılımcılar yatırımda teknolojinin ve teknik işbirliğinin

Dünya Su Forumu Bülteni, Dünya Müzakereleri Bildirimi © <enb@iisd.org> yayıncısı olan Uluslararası Sürdürülebilir Gelişme Enstitüsü'nün (USGE) <info@iisd.ca> bir yayımıdır. Bu yayını Robynne Boyd, Claudio Chiarolla, Alexandra Conliffe, Tallash Kantai, Wangu Mwangi, Kate Neville, ve Anna Schulz tarafından yazılmış ve düzenlenmiştir. Fotoğrafçı Leila Mead'dir. Elektronik ortam yayını hazırlayıcısı Diego Noguera'dır. Türkçe versiyonu Marlen Kokaz-Roy, düzeltmeleri C. Jocelyne Kokaz-Muslu tarafından yapılmıştır. Editör Lisa Schipper'dir, Ph.D. <lisa@iisd.org>. USGE Haberleşme Servisi Direktörü Langston James 'Kimo' Goree VI'dir <kimo@iisd.org>. Bu toplantının kapsamı ile ilgili fonlar 5. Dünya Su Forumu Sekreterliği tarafından temin edilmiştir. USGE'ye 161 Portage Avenue East, 6th Floor, Winnipeg, Manitoba R3B 0Y4, Canada; tel:+1-204-958-7700, fax:+1-204-958-7710 bilgilerinden ulaşabilirsiniz. Bültendeki görüşler yazarların görüşleri olup USGE'nin konu ile ilgili görüşlerinden farklı olabilir. Bültenin alıntılar gerekli akademik referanslar verilerek başka yayınlarda kullanılabilir. Bültenin elektronik kopyaları e-posta listelerine (HTML ve PDF formatları ile) gönderilecektir. Aynı Bülten <http://www.iisd.ca/> adresinden de ulaşabilirsiniz. Bültenle ilgili bilgi edinmek ve bültenle ilgili haberleşme hizmetleri için, USGE Direktörü <kimo@iisd.org>, +1-646-536-7556, 300 East 56th St., 11A, New York 10022, United States of America ile temasa geçiniz. 5. Dünya Su Forumuna katılan USGE ekibine <alexandra@iisd.org> e-posta adresinden ulaşabilirsiniz.

Soldan-Sağa: **Muammer Güler**, İstanbul Valisi; ve **Veysel Eroğlu**, Türkiye Çevre ve Orman Bakanı

Soldan-Sağa: **Şirin Payzin**, CNNTürk; **Michael Vauzelle**, Fransa PACA Bölgesi Başkanı; **Kasségné Adjonou**, Togo Atakpamé Belediye Başkanı; **M. Hani Abdul Massih**, İşgal altında olan Filistin toprakları Beit Sahour'un Belediye Başkanı; **Ines Ayala Sender**, Parlamento Üyesi, Avrupa Parlamentosu; **Rashad Ahmed**, Birleşik Arap Emirlikleri Çevre ve Su Bakanı; **Mustafa Öztürk**, Milletvekili, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM); **Oscar Castillo**, Arjantin MERCOSUR Parlamentosu, ve **Ruth Zavaleta Salgado**, Azınlık Vekili, Meksiko Milletvekili Meclisi Vekiller Odası.

önemine değindiler. Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nden bir katılımcı geliştirmekte olan ülkelerin altyapılarına yapılacak gerçek yatırımların önemini vurguladı.

Bir çok bakan iklim değişiminin etkileri ve meydana gelebilecek olağan dışı hidrolojik durumlardan dolayı iklim değişiminin de mutlaka ele alınması gerektiğini belirttiler. Ayrıca bakanlar su yönetiminin sürdürülebilir gelişme ve çevre koruması bağlamında değerlendirilmesi gerektiğini de anlattılar. Özellikle Brezilya katılımcısı bu konuların Latin Amerika için önemli sorunlar oluşturduğunu ve ülkelerin bu konularda eyleme geçmek için ortak fakat farklı yükümlülükleri olduğunu söyledi. Ekvator Bakanı suyun özel bir miras olduğunu ve suya dayalı ekosistemleri ve çevreyi korumanın kritik öneminden bahsetti. Diğer bakanlar su iflasını önlemek için sürdürülebilir yönetimi ve su kaynaklarını korumayı desteklediklerini sözlerine eklediler.

Diğer birkaç katılımcı tarafından da desteklenen Bolivya Bakanı, taslak Bakanlar Deklarasyonunda bazı konuların yeterli olarak ele alınmadığını ilettiler. Bolivya Bakanı bu konuları şu şekilde belirledi: insanın su hakkı, toplu haklar, yerel halkların ve yerel toplumların politika belirleme sürecine katılımları, su ve kültür arasındaki bağ. Bunlara ek olarak, oturumda bir çok bakan Deklarasyonda temel bir hak olan insana su hakkı ve sanitasyon hakkının tanınması ve BKH'nin uygulanması için destek verdiler. İspanya temsilcisi su ve sanitasyon konularında cinsiyet eşitliğinin önemine değindi.

Oturum başkanı Sayın Noyan, İstanbul Bakanlar Deklarasyonu (İBD) ve İstanbul Su Konsensusunun (İSK) bağlayıcı hukuki anlaşmalar olmadıklarını belirtti. Forumun politik süreç kısmını oturumun diğer eş başkanları Türkiye Dışişleri Bakanlığı'ndan Vural Altay ve BM Eğitim Bilim İşbirliği ve Kültür Örgütü'nden Andras Szöllösi-Nagy noktaldı.

ÜST DÜZEY PANELLERİ

ÜÇ TARAFLI ÜST DÜZEY GÖRÜŞMELER: Türkiye'nin geçmiş Dışişleri Bakanı Yaşar Yakış, bakanlar, parlamenterler, ve yerel idareciler arasındaki üç taraflı üst düzey görüşmeleri başlattı. Sayın Yakış yerel idarecileri 19 Mart İstanbul Su Konsensusunu (İSK) kabul ettikleri için ve 50 yerel idarenin bu belgeyi imzalamak üzere söz verdikleri için tebrik etti.

Oturum esnasında Birleşik Arap Emirlikleri'nden, Çevre ve Su Bakanı Rashad Ahmed, geleneksel su kaynaklarının dışındaki kaynakların önemine değindi ve suyun adilane paylaşımının barış için bir önkoşul olduğunu vurguladı.

Arjantin Güney Ortak Pazar Parlamentosu'ndan (GOPP)

Yaşar Yakış, Türkiye Geçmiş Dışişleri Bakanı

Oscar Castillo, küresel su krizinin çözümlenebilmesi için su ile ilgili problemlerin köküne inmek gerektiğini belirtti.

Meksiko Milletvekili Meclisinden Azınlık Milletvekili, Ruth Zavaleta Salgado 4. Dünya Su Forumundan beri suyun bir insan hakkı olduğu konusunda fazla bir gelişme

kaydedilmediği için üzgün olduğunu bildirdi. Bu konuda devam eden çabaların sivil toplumu da dahil etmesi gerektiğini, gelişmiş ülkelerin desteğine ihtiyaç olduğunu ve bir dünya su parlamentosu kurulmasından herkesin fayda göreceğini de sözlerine ekledi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden Mustafa Öztürk, taraflar arasında şu konuların önemine dikkat çekti: teknoloji ve bilgi değişimini gerçekleştirmek, yerel idarelerin kapasitelerini artırmak, kirliliği önlemek, su hukuku mevzuatını iyileştirmek, su ile ilgili konularda toplum bilincini artırmak, sınır aşan su yolları yönetimini iyileştirmek.

İspanya Avrupa Parlamentosu parlamenterlerinden Ines Ayala Sender suya erişimin bir insani hak olduğunu belirtirken çevreye zarar vermeden değişik enerji kaynakları bulmayı ve temiz su kalitesinin temini üstünde konuştu.

Togo Atakpamé Belediye Başkanı Kasségné Adjonou, Fransa Fransız Rivyera'sı (Provans-Alpler-Kot dazur) Bölgesi Başkanı Michael Vauzelle ve Filistin İşgal Edilmiş Filistin Bölgeleri Valisi Beit Sahour suyun bir insani hak olduğunu dolayısı ile yerel yönetimlere bu konu ile ilgili finansal ve teknik yardımın sağlanması gerektiğini öğüt verdiler.

Katılımcılar şu konuları da kendi aralarında tartıştılar: uyuşmazlık durumunda su alt yapısının zarar görmemesi, insanların su hakkı için su kaynaklarını korumaları, yolsuzluk ve finans eksikliğinden doğabilecek sorunlar.

Dünya Su Konseyi Başkanı Loïc Fauchon suyun politik kararlar alınması gereken politik bir sorun olduğuna değindi. Forum sürecinde üç taraflı görüşmelerin devamını diledi.

Soldan-Sağa: Julia Marton-Lefèvre, UDKD Genel Müdürü; Tineke Huizinga; Hollanda Ulaşım, Kamu Hizmetleri ve Su Yönetimi Bakan Yardımcısı; Jean-Louis Borloo, Fransa Ekoloji, Enerji, Sürdürülebilir Kalkınma ve Planlama Bakanı; Veysel Eroğlu, Türkiye Çevre ve Orman Bakanı; Jan Dusik, Çekoslovakya Birinci Çevre Bakan Yardımcısı; Angela Cropper, BM Çevre Programı Genel Başkan Yardımcısı; Roger Pulwarty, Ulusal Okyanus ve Atmosfer Derneği; ve David Bresh, Swiss Re

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden Yusuf Ziya İrbeç birçok farklı konularda önemli adımlar atıldığını belirtti. Sayın İrbeç şu konuları da ekledi: sınır ötesi sular, merkezi sorumluluğun dağıtılması, sanitasyon hizmeti ve su temini.

ÜST DÜZEY PANELLERİ

ADAPTASYON: DSK Genel Direktörü Ger Bergkamp, su ile ilgili çevrelerde "iklim değişikliği" teriminin "adaptasyon" anlamına geldiğini not etti. Daha sonra da adaptasyonun tahmini yüksek maliyetini vurguladı. Türkiye Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu, Türkiye'nin Kyoto Protokolünü onaylamasını belirterek, ülkesinin iklim değişikliği konusunu ele alan uluslararası çabalara katkıda bulunmaya kararlı olduğunu söyledi.

Fransa Ekoloji, Enerji, Sürdürülebilir Gelişim, ve Arazi Gelişim Bakanı Jean-Louis Borloo, Kopenhag'da 2009 BM iklim değişimi görüşmelerinin su konusuna odaklanması ve su ve iklim "ailelerinin" birlikte çalışmaları gerektiğini vurguladı. Çek Cumhuriyeti Birinci Çevre Bakanı Jan Dusik, adaptasyon konusunda bir eylem planında Kopenhag'da anlaşmaya varılması gerektiğini söyledi ve Avrupa'daki böyle bir plan oluşturmaya yönelik çalışmanın altını çizdi.

UOAB sözcüsü Roger Pulwarty, öğrenme ve bilgi paylaşımı süreçlerinin iklim değişikliği diyalogunun daha henüz bir parçası olmadığını vurguladı. Finans konusunda, Eroğlu adaptasyon için finansal bir yapının geliştirilmesini ve adaptasyon seçenekleri arasında özelleştirmeyi ileri sürdü. Swiss Re'den David Bresh, adaptasyon fonlarının, hazırlık önleme, teknoloji, ve risk transferi mekanizmaları alanındaki bir Kyoto sonrası rejim yönlendirilmesi ihtiyacını vurguladı.

Borloo, iklim değişimi, ve su ve enerji arasındaki bağlantının üzerinde durdu, ve AB'nin Çek başkanlığı otoritesi altında 10 ana su ve enerji projesinde acil ve somut eylem çağrısında bulundu. AB Çevre Programı Yürütme Direktörü Angela Cropper, suyun kesişen sekörlere ayrılmış doğasının ve bu engeli aşmak için AB-Su'nun oluşturulmasının altını çizdi.

Güney Afrika Su İşleri ve Ormanlık Bakanı Lindiwe Benedicta Hendricks, ülkesinin suyu yaşam destekleyen kıt bir kaynak olarak gören "Büyüme ve Gelişme için Su Çerçevesinden" söz etti. Kaynak yönetimi yerine su kullanımının bulunabilirliğe göre adapte edilmesinin dolaylı sonuçlarının altını çizdi.

Adaptasyonun azaltma kadar önemli olduğunu vurgulayan Hollanda Ulaşım, Bayındırlık İşleri ve Su İdaresi Yardımcı Bakanı Tineke Huizinga, bakanlığı altında gelecek 100 yıl

için esnek bir ulusal adaptasyon stratejisi geliştirmek amaçlı yüksek düzey komitesinin kuruluşunu anlattı. UDKD Genel Müdürü Julia Marton-Lefèvre, adaptasyon üzerine olan görüşmelerde, bent ve baraj gibi altyapıların işlevlerinin sıklıkla vurgulandığını, fakat bu görüşmelerin aynı zamanda da su tabakası ve nehir havzası gibi doğal altyapıları da içermesi gerektiğini söyledi.

Bergkamp, Forum'daki kamu-özel sektör tartışmaları konusunda olan görüşmelerin, adaptasyonu kolaylaştırmak için kamu sektörünün güçlendirilmesi ihtiyacında birleştiğini belirterek oturumu özetledi.

BÖLGESEL OTURUMLAR

ASYA-PASİFİK: Asya-Pasifik Su Forumu'ndan (APSF) Yoshiro Mori, APSF Bakanlarını, Su Güvenliği Girişimi için bakanların sektörler arası diyalog kurabilecekleri bir platform olarak tanıttı.

Asya ve Pasifik Ekonomik Sosyal Komisyonu'ndan Siva Thampi, APSF'nin etkinliklerini, Japonya'da 2007'de yapılan birinci Asya-Pasifik Su Zirvesi ve bölgesel işbirliğin önemini vurgulayarak belirtti.

Asya Kalkınma Bankası'ndan (AKB) Wouter Lincklaen Arriens, AKB'nin Asya Pasifik Bölgesinde suya yatırımın artırılmasındaki kararlılığı ve su yönetimi için kendini adanmış liderlik ve mevcut teknolojilerin geliştirilmesi olduğunu belirtti.

Kuzeydoğu Asya, Orta Asya, Kafkaslar, Güney Asya ve Güneydoğu Asya alt-bölgesel temsilcileri, bölgelere mahsus sel, tuzlu su işgali ve su depolama limitleri gibi sorunları görüştiler. Bunlarla beraber, iklim değişikliği etkileri, nüfus artışı, enerji talebi ve şehirleşme; sınır ötesi su yönetimi stratejileri; ve çevresel korumanın önemi, su tasarrufu ve Bin Yıllık Gelişme Planına (BYGP) ulaşma konularını da görüştiler.

Singapur Çevre ve Su Kaynakları Bakanı Yaacop İbrahim ve Japonya Arazi, Altyapı, Ulaşım ve Turizm Kıdemli Yardımcı Bakanı Yasushi Kaneko bölgedeki bir liderler toplantısında sunucu olarak konuşurlarken şunları iletiler: Yaacop İbrahim, bilgi ağı ve düşük maliyetli su teknolojilerinin önemini belirtirken Yasushi Kaneko, Bakanların Güvenlik Girişimini övdü.

APSF'nin Yönetim Kurulu Yardımcı Başkanı Ravi Narayanan, bölgesel belgeyi çalışmaya açtı. Ravi Narayanan bu belgenin su finans sağlama ve kapasite geliştirmesi yanı

sıra su ile ilgili felaket yönetimi; yatırım ve sonuçların görüntülenmesi ve gelişme için su ve ekosistemler gibi konuları ele aldığını söyledi.

Asya Pasifik bölgesinden bakanlar ve temsilciler, ulusal su güvenliğini arttırmak doğrultusundaki girişimlerine, yasal sistemin ve gümrük yapılarının değiştirilmesi; süresi dolmuş altyapının iyileştirilmesi; su kaynaklarının sürdürülebilir bir şekilde kullanılması; nehir yataklarının temel planlama birimleri yapılmaları girişimlerinin de dahil olduğu bir taslak sundular. Sınır ötesi su paylaşımı konusunda, bazıları yukarı nehir devletlerinin aşağı nehir devletlerine olan zararı azaltmaları veya telafi etmelerini önerdiler.

Su ve Sanitasyon Konusunda G8 Uzman Grubu'nun çalışmalarını katılımcılara güncelleyen Japonya Dışişleri Bakanı Akihiko Furuya, grubun en son toplantısının 5. Dünya Su Forumunda gerçekleştiğini ve G8 Evian Su Eylem Planı konusunda grubun bir güncel rapor yazmasına ek olarak bir de su ve sanitasyon uygulama stratejisi geliştireceğini not etti.

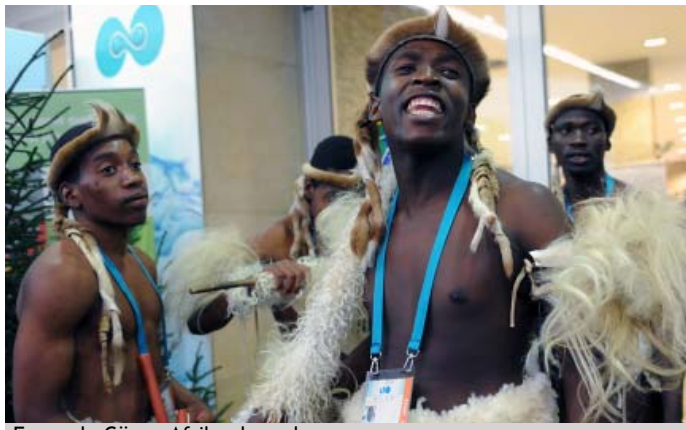

Margaret Catley-Carlson, Su Güvenliği Dünya Ekonomik Forumu Küresel Gündem Konseyi Başkanı

Dünya Ekonomik Forumu Su Güvenliği Küresel Gündem Heyeti Başkanı Margaret Catley-Carlson, APSF ortakları arasında bir görüşmeye başkanlık etti ve katılımcıları su güvenliğini iyileştirme konusunda öncelikler önermeye ve su bakanları tarafından alınması gereken en önemli faaliyetleri isimlendirmeye davet etti. Belirlenen öncelikler: yağmur suyu kullanımı alanında bilim, veri düzenlemesi ve teknoloji geliştirilmesini; azaltma stratejileri geliştirilmesini; su depolamasını ve yeraltı suyu yenilenmesini geliştirmeyi;

damla başına ekin miktarını arttırmayı ve özellikle yukarı nehir yönetiminden sorumlu olan toplumlar içinden daha geniş paylaşımcıların katılımını teşvik etmeyi kapsadı.

Bakanlıklar ile ilgili eylemler konusundaki önemli öneriler şöyleydi: hükümetlerin vermiş olduğu taahhütlerin uygulanması; güçlü politikalar oluşturulması ve var olan servislerin genişletilmesi; faaliyetlerin koordine edilmesi amacıyla su bakanlarının diğer sektörlerin bakanlarıyla görüşmeleri; özellikle kısa dönemli adaptasyon için toplum tarafından önderlik edilen aktivitelerin teşvik edilmesi ve bütçe ayrımlarıyla ispatlanmak üzere su faaliyetlerinin hükümetler tarafından gündeme getirilmesiydi.

Forumda Güney Afrika dansçıları

TEMATİK OTURUMLAR

SU KAYNAKLARININ YÖNETİMİ VE KORUNMASI

TARIM, ENERJİ, VE ŞEHİRSSEL SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA İHTİYAÇLARINI KARŞILAMAK İÇİN SU KAYNAKLARININ VE ALTYAPI DEPOLARININ YETERLİLİĞİNİN SAĞLANMASI: Güney Afrika Su İşleri ve Ormanlık Bölümü'nden Peter Van Niekerk ülkesinin su kaynakları stratejisini anlattı. Sayın Niekerk, "Büyüme ve Kalkınmak için su" çerçevesinde suyu yakalama ve uzlaştırma stratejileri, havzalar arası transferler ve barajlar, suyun yeniden kullanımı, tuzdan arındırma ve yer altı su kaynaklarının kullanımı konularına değindi. Havza Koruma Şube Müdürü Adem Şanlısoy, İstanbul'a içme suyu sağlayan göl havzalarının korunmasına yardımcı olan hukuki altyapıyı açıkladı ve bu havzaların yeniden ağaçlandırma, göl çevresindeki yerleşim alanlarını ve ekonomik faaliyetleri azaltma gibi şartlarla korumanın önemini vurguladı.

Japonya'nın Sağlık, İş ve Sosyal Yardım Bakanı, Kazuya Kumagai Japonya'daki iki ana su temini sorununu anlattı. Sayın Kumagai bu sorunları arıtım ve taşınma olarak belirledi ve çevrenin korunmasının su kalitesini artırmakta sayısız yararı olduğunu vurguladı.

İspanya Su İşleri Bakanı Angel Garcia artan su taleplerinin daha önceki yıllarda baraj yapılarak çözüldüğünü söyledi. Sözlerine ilerleyen yıllarda ise artan su taleplerini su talep yönetimi, atık su arıtma, deniz suyu arıtma sistemleri ve birbirini etkileyen biyolojik ve çevresel sistemler içinde kalite ve miktar kontrolü ile yapılabileceğini ekledi. Via-Marine'den Felix Bogliolo uzun mesafeler arası büyük miktarlardaki tatlı

Tadahiko Sakamoto, Japon Büyük Baraj Komisyonu

su taşıması için sualtı esnek boru hattı sisteminin avantajlarından bahsetti. Büyük Barajlar için Japon Komisyonu'ndan Tadahiko Sakamoto barajların ve su depolarının su talepleri ile başa çıkmakta önemini belirtirken sosyal ve çevresel etkilerin de dikkate alınması gerektiğini sözlerine ekledi.

Katılımcılar şunları belirtti: su talebini azaltmak için su tüketicilerinin yapması gereken model değişimi, yerel toplama gereklerinin su kullanımı verimliliği

ve su talebi yönetimine olan bağı, ve "yeşil devrim" için gerekli suyun toplanması.

Japonya Su Dairesi'nden Ryosuke Kikuchi Entegre Su Kaynakları Yönetiminin (ESKY) acil olarak uygulamaya geçilmesi gerektiğini belirtirken su kullanımı, çevre değerlendirilmesi ve altyapı gelişimi için gerekli olan finansal düzenlemelerin önemine değindi.

EĞİTİM, BİLGİ VE KAPASİTE GELİŞİMİ

SU KONUSUNU SIRA DIŞI YAKLAŞIMLARLA İNCELEMELER:

BM Eğitim Bilim İşbirliği ve Kültür Örgütü (BMEBİKÖ) Su Eğitim Enstitüsü'nden, Kala Vairavamoorthy "su bilimi ve teknoloji: toplumun ihtiyaçlarını karşılamak üzere 21. yüzyıla uygun ve yenilikçi çözümler" başlıklı 5. Dünya Su Forumu oturumunu anlattı. Hollanda Su Ortaklığı'ndan, Lies Janssen "su konusunu sıra dışı yaklaşımlarla incelemek" oturumunu açtı. Sayın Janssen katılımcıların su sektörü dışındaki sektörlerden yararlanarak değişik görüş açıları kullanmalarının yararına değindi ve oturum esnasında

katılımcıların kısa mesaj servisleri (sms) ve e-posta yöntemlerini kullanarak interaktif web sitesine yorumlarda bulunmalarını teşvik etti.

“Madagaskar” çizgi filminden esinlenen IBM’den Djeevan Schiferli, girişimcilere IBM’in yeniden yapılandırma sürecinden örnekler verdi. Bu örnekler şunlardı “hayal kurmaktan çekinme, sıra dışı ortaklıklar kurarak kendini rahat hissettiğin ortamların dışına çık ve yolculuğuna hemen bugün başla”.

Yardımcı Su’dan Rebecca Straw, su projeleri ile ilgili fon temin etmek için değişik ve yaratıcı yöntemler olduğunu belirtti. Bunlara örnek olarak Twitter’da mikro bloglaşma yapmak, ünlü kişileri kullanarak kamu yararına iletişim yolu ile mesajlar vermek, küresel yer belirleme sistemi teknolojisini kullanarak bağış verenleri takip etmeyi gösterdi. Sayın Straw sürekli ve yerinde sonuçlar elde etmek için bu teknolojilerin düzenli ziyaretlerle birleştirilmesi gerektiğini ve yerel ortaklıkların kurulmasının önemini vurguladı.

Su Kurul’undan Henk Roulofs, Hollanda’dan De Dommel, Bjorn Hoogwout ve Brabant Water “HeliXeR” projesini

Bjelkeman-Petersson, akvo.org

sundular. Bu proje kapsamında su ve sağlık konularında yenilikçi çözümler bulmaları için Hollanda’nın güneyindeki işverenleri akıl fırtınası yapmaya yönlüyor. Thomas Bjelkeman-Peterson “akvo.org” ile ilgili bir sunum gerçekleştirdi.

Bu sunumda çevrimiçi bir kaynak olan “Aquapedia” (Su ansiklopedisi) nın düşük maliyetli çözümler ve en iyi uygulamalar, verici ve alıcının birbirini bulabileceği çevrimiçi pazaryeri ve proje sonuçlarını gerçek zamanda takip edebileceğin küresel yer belirleme sistemi teknolojisi ile mikro-web günlüğünü birleştiren girişimden bahsetti.

Yenilikler ve internet üstüne, Google’dan Alix Zwane su müdürlerini işlerinde bilgi teknolojisi kullanmaları için teşvik etti. Bunlara denetlemesi gereken kısa mesaj servisi, su hizmetini sağlamak için izleme ve değerlendirme ve Google Earth kullanımı ile dünya kaynaklarını ve dünya sistemlerini izlemek şeklinde eklemeye bulundu.

Afrika İnteraktif’ten Ben White, Pan-Afrika iletişim ağının yerel gazetecilere makaleler, resimler ve videolar postalamaya olanağını verdiğini belirtti. Sayın White, halihazırda su ve sanitasyon uygulama projelerinin denetlenmesinin önemini vurguladı. Türkiye’de Sabancı Üniversitesi’nden Gürdal Ertek, kimya sektöründe su verimliliği kararlarının geliştirilmesi için açık kaynaklı yazılımlar sundu. Xmediaworks’den Joke Witteveen, “su üstüne oyunlardan” konuşurken, su yönetimi sektöründe yaratıcı düşünmeyi uyarmak için internet oyun tekniklerinden bahsetti.

Enteraktif tartışmalar sırasında, katılımcılar su ve sanitasyon konularına uygulanabilecek bilgi ve iletişim araçlarından bahsettiler. Bunların içinde hükümetten daha fazla sorumluluk talebi, “eski” ve “yeni” bilgileri birleştirmenin yollarını arama, ve gençlerin katılımının teşviki geliyordu.

SU VE TARİHÇE: GEÇMİŞ MEDENİYETLERİN SU KÜLTÜRÜNÜ ANLAMAK VE GÜNÜMÜZ İÇİN DERSLER ÇIKARMAK: Orta Doğu Teknik

Üniversitesi’nden, Nurunnisa Usul oturumu açtı. Sayın Usul su

ile ilgili bilgi sistemlerinin, uygulamaların ve değerlerin tarih içinde nasıl geliştiğini ve günümüz su yönetimi için dersler oluşturduğunu anlattı. Uluslararası Kurak Alanlarda Tarımsal Araştırma Merkezi’nden Zieaoddin Shoaei, 3000 yıllık eski kanalların yeraltı su temini sistemini kamunun su kaynakları yönetimine katılımına başarılı bir model olarak örnek gösterdi. Pamukkale Üniversitesi’nden Orhan Baykan Türkiye’deki Eski Yunan, Roma ve Bizans dönemi su yapılarını anlattı. Diğer sunumlar Meksiko’da su tarihi kütüphanesi, doğu kültürlerinde suya dayalı törenler ve bunların modern teknolojide uygulamaları konularına yer verdi. Katılımcılar bu denli gelişmiş su sistemleri geliştirilenin motivasyonunun mevcut en ileri teknolojiyi kullanarak temiz suyun düzenli bir şekilde dağıtımını gerçekleştirmek olduğunu söylediler. Bunu temin ederken kullanılan mühendislik başarılarının yanı sıra altyapıyı oluşturan su yapıları ile ilgili kültürel normlar da aynı derecede önemli idi.

SU BİLİMİ VE YÖNETİMİNDE SOSYO-KÜLTÜREL GÖRÜŞLERİ CANLANDIRMAK: DESTEKLEYİCİ UNSURLARIN VE ENGELLERİN BELİRLENMESİ

Hollanda Su Kurulu’ndan Lisa Schelwald van der Kley ve Hollanda Uyuşmazlıkların Çözümü Merkezi’nden Linda Reijerkerk suyun hayat, esin kaynağı olma, güç, uyuşmazlık, işbirliği ve sürdürülebilirlik bağlamındaki rolünü incelediler. Carolina Orta Doğu ve İslam Medeniyetlerini Araştırma Merkezi’nden Canguzel Zulfikar, Sufi yazar Samiha Ayverdi’nin yazılarının içeriğini kullanarak su konusuna ışık tutmaya çalıştı. Ayverdi’nin yazı ve resimlerine göre Sufi inancında su için kazıda bulunmak aslında birlik ve gerçeğe ulaşma çabasını yansıtıyordu.

Nepal Çiftçi Sulama Sistemleri Promosyon Kredisi’nden Prachanda Pradhan 1992 yılında yürürlüğe konan Nepal Su Kaynakları kanununun suyu toplum kaynağı olarak ön gören geleneksel değer sistemlerini zayıflattığını söyledi. Ulusal hukuki düzenlemelerin su kaynaklarının kullanımında iş birliği ve toplum liderliğine dayalı çoğulcu yönetim modellerini teşvik etmesi gerektiğini de sözlerine ekledi.

Hollanda Wageningen Üniversitesi’nden Jeroen Warner su ve uyuşmazlık çözümleri üstüne görüşlerini bildirdi. Bu konu ile ilgili şu örneği verdi: Hollanda’dan Fransa’ya oluşan sel basma yönetimi. Japonya Saijo şehrinden Sasaki Takatsugu ve İnsan ve Doğa için Araştırma Enstitüsü’nden Taniguchi Makoto Japonya’nın Saijo şehrindeki yeraltı suyu ile toplum –bilim arasındaki iş birliğini açıkladılar. Bu çalışma sonucunda Saijodaki sürdürülebilir yeraltı suyu yönetiminin hem bilimsel hem de alışılmış ilkelere bağlı olarak yürütebildiğini anlattılar.

ABD Siyasi Ekoloji Merkezi’nden Barbara Rose Johnston büyük barajların insanlar üstündeki çevresel etkilerini tartıştı. Kalkınma tarafından teşvik edilen yer değiştirmenin küresel yoksulluktaki ana nedenlerden biri olduğunu da sözlerine ekledi. Sayın Johnston su altyapısı projeleri ile ilgili de şunları sıraladı: ulusal ve uluslararası hukuka uygun, “haritada olmayan” korunmuş bölgeleri teşhis etmek, insanların suya olan hakkına saygı duymak, yerli halkın hakkı olan bağımsız önceden bilinçlendirilmiş rıza gösterdiği hakları gerçekleştirmek, bu konu nedeni ile etkilenecek bütün insanların proje ile ilgili bilgilere ulaşımını sağlayıp gerekli kararlar verildiğinde katılımlarını sağlamak ve bu kalkınmadan istifade etmelerini sağlamak.

Kapanış görüşmelerinde katılımcılar 5. Dünya Su Forumu Sekreterliğine sunulmak üzere hazırlanmış olan 10 politika taslağını tartıştılar. Forum'un sosyal ve doğal ilimler arası bir köprü oluşturabileceğini ve suyun insani ve kültürel bir hak olarak görülmesi üzerinde durdular.

ENSTİTÜNÜN KAPASİTESİNİ GELİŞTİRMEK: ADILANE SU DAĞITIMI İÇİN DOĞRU DENGENİN BULUNMASI

Birleşmiş Milletler Su Kapasitesini Geliştirme On Yıllık Programı'ndan (SKGOYP) Matt Hare ve Reza Ardakanian ve Arap Su Konseyinden Raoul Darwish oturumun amacını adilane su dağıtımı için yollar bulunmasını desteklemek ve bu konu ile ilgili politik reformlar belirlemek ve enstitünün kapasitesini geliştirmek olarak belirlediler.

Sayın Hare oturumculara şu soruları yöneltti: adilane su dağıtımı için destekleyici ve engelleyici unsurların belirlenmesi, destekleyici ve engelleyici unsurlar için politik ve hukuki çerçeve taslakların hazırlanması, bu enstitülerin gelişmesini desteklemek için kapasite geliştirme faaliyetlerinin belirlenmesi.

İbrahim Abd El Al Arkadaşları Ortaklığı'ndan, Tarek Majzoub kadınların bu mekanizmalara katılmalarının ve enstitülerin yaptıklarından sorumlu olmaları ilkesinin önemine değindi. Daimi Okavango Akarsu Havzası Su Komisyonu'ndan, Ebenizario Chonguica adilane dağıtımın mevcut su kaynaklarını ölçülmesini gerektirdiğini anlattı. Sayın Chonguica aynı zamanda su talebi değerlendirmelerinin verim artımı konusundaki ihtimalleri de göz önüne alması gerektiğini sözlerine ekledi. Ulusal Bağımsız Meksiko Üniversitesi'nden, Patricia Avila-Garcia ekonomik terimlerin kendi başlarına su kaynakları yönetimi konusunu açıklamak için yetersiz kalacaklarını söyledi. Japonya Uluslararası İşbirliği Örgütü'nden, Kenichi Tsuchakara kapasite inşaatının farklı geçmişleri dikkate alması gerektiğini bildirdi. BM Eğitim Bilim İşbirliği ve Kültür Örgütü'nden Abbasgholi Jahani, adilane dağıtımın şartlarını şöyle sıraladı: etkili, esnek ve şeffaf su hukuku. Afrika Birleşmiş Şehirleri ve Yerel İdareleri'nden, William Moraka bütün sektörü kapsayan bir görüşün öneminden bahsetti ve tüm paydaşların ortak çözümler üretmek için çalışmalarının önemine de ayrıca değindi.

Katılımcılar altı farklı temayı tartışmak üzere çalışma gruplarına ayrılıp şu konuları tartıştılar: adilane dağıtımın tanımı, geleneksel bilim ve geleneksel su haklarının kanunlara entegrasyonu, su erişimi için gerekli hükümet düzenlemeleri ve Pazar mekanizmalarının birleşimi ve bilgilerin ortak paylaşılabilirliği kurum kapasitelerinin artırımı.

Gruplara ayrılan katılımcılar görüşlerini aktardı. Katılımcılar başarılarını paylaşırken sonuçlar her ne kadar bağlama yönelik olsalarda farklı deneyimlerden de değişik dersler çıkartılabileceğini belirttiler. "Adilane dağıtım" tanımlanması hakkında görüş birliği sağlanamadı. Bazı taraflar su kaynaklarını kullanıma elverişli olması koşulu ile

adilane dağıtım terimini kişilerin ve bütün sektörlerin en az su ihtiyacının karşılanması olarak yorumladılar. Katılımcılar şunları da sırası ile eklediler: verimli su kullanımına karşı teşvik edici gümrük, su kaynakları yönetimi ile ilgili açık emirler, halka yönelik yönetim yaklaşımları, hali hazırda olan bilgi ağlarının organizasyonu.

Mısır Su Kaynakları ve Sulama Bakanlığı'ndan Fatma Abdel Rahman Attia kültürel ve sosyal değerlerinde su paylaşımının da göz önüne alınması gerektiğini bildirerek oturumu kapattı.

GENÇLİK FORUMU

GENÇLİK FORUMU KAPANIŞI

5. Dünya Su Forumu Genel Sekreteri Oktay Tabasaran gençleri başarılı oturumları için tebrik etti ve paylaşımlarının Forum için önemli olduğunu vurguladı.

Türkiye Çevre Bakanından yapılan bir bildiriye gençlerin gelecekteki oynayacakları rol için ne denli önemli olduklarını bildirdi. Aynı zamanda Gençlik Deklarasyonunun kararlılıklarının ve cesaretlerinin bir göstergesi olduğunu bildirdi.

Uluslararası Kamu Hizmetleri'nden David Boys yasama meclisi üyelerini yaptıkları icraatlar için mesul tutmak gerektiğini ve suyun temel bir insani hak olduğunu da konuşmasına ekledi. Aquamedia'dan Alison Bartle gençleri su sorunlarını çözebilmek için verdikleri çabadan ötürü tebrik etti Gençlik Deklarasyonundaki bazı temaların altını çizerken de "seslerinin duyulmasının devamını" diledi.

Dünya Vahşi Hayatı Koruma Fon'undan Amanda Cleghorn genç katılımcılara düşlerini elde etmeye çalışmalarını gerektiğini söyledi. Dünya Su Konseyi Başkanı Loïc Fauchon adına konuşan Dünya Su Konseyi'nden Charles-Lois de Maud'huy gençlerin paydaş ailesinin parçaları olduğunu belirtirken bu Forumda yapmış oldukları başarıların da ileriki nesillere iletmelerini temenni etti.

Alternatif Su Forumu ve İnsanların Su Forumu adına konuşan Kanada'lular Konseyi'nden Meera Karunanathan gençleri suyun bir insani hak olduğunu anladıkları için tebrik etti. Sayın Karunanathan insanların su ihtiyacı olmasına rağmen insanların aç gözlülüğünün bu ihtiyacı bastırdığını üzülenek belirtti. Dünya Su Forumunun büyük bir ortaklık olayı olduğunu ve Dünya Su Forumunun suyun metalaşması konusuna meydan okuması gerektiğini sözlerine ekledi.

Genç katılımcılara şu konular üstünde genel açıklamalarda da bulundu: konferans çevresindeki duvar yazıları, "dalga" inisiyatifi, "Gençlik Perspektifinden Su" yayını ve su sorunları ile ilgili bilinçlendirmeye yönelik Mavi Kurdele Kampanyası. Gençlik Forumu Genel Sekreteri Yiğit Canay Gençlik Deklarasyonu'nun çevrimiçi olacağını bildirip oturumu kapattı.

İSLAM BAKANLAR TOPLANTISI

İslam ülkeleri Bakanları kendi ülkelerinin su sorunlarını görüşmek üzere toplandılar. İslam Konferansı Örgütü Genel Sekreteri Ekmeleddin İhsanoğlu konuşmalarında şunları belirtti: bölgesel uyuşmazlıklardan dolayı bölgesel nüfusun etkilendiği, küresel finansman

krizi, iklim değişiklikleri vs içme suyuna olan sınırlı erişebilirlik. Türkiye Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu su ile ilgili projelerde bu grubun iş birliğinde bulunması gerektiği tavsiyesinde bulundu.

David Boys, Uluslararası Kamu Hizmetleri